Lietas Nr. 131010215
Lietas arhīva Nr. 104AA-0586-15/31

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 3.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese I.Jansone,
tiesneses L.Kuzmane un Ā.Ždanova,

rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par /pers. D/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149^{15}. panta piektās daļas, sakarā ar /pers. D/ iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 24.aprīļa spriedumu,

Aprakstošā daļa

[1] Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas vecākais inspektors 2015.gada 20.janvārī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC 063467 par to, ka 2014.gada 2.novembrī plkst.13.12 Rīgā /pers. D/ vadīja transporta līdzekli Cadellac Seville STS ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, pa K.Ulmaņa gatvi no Jūrkalnes ielas puses Lielirbes ielas virzienā, atrodoties narkotisko vielu iespaidā.

Protokols sastādīts pamatojoties uz policijas darbinieka J.Zjabrikova ziņojuma un medicīniskās pārbaudes protokola Nr.6161 narkotisko, psihotropo vai toksiskoa vielu ietekmes (iespaida) noteikšanai.

Minētās darbības kvalificētas pēc Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) $149.^{15}$ panta piektās daļas.

[2] Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 24.aprīļa spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts par LAPK $149.^{15}$panta piektajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu ar administratīvo arestu uz 10 diennaktīm un naudas sodu 1200 *euro* apmērā, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 gadiem, un nosakot atpūtas kuģu vadīšanas tiesību iegūšanas aizliegumu uz 4 gadiem.

Spriedums pamatots šādi:

[2.1] Izvērtējot sniegtās liecības un lietas materiālus kopumā, tiesa secinājusi, ka

/pers. D/ vaina ir pierādīta ar lietas materiāliem kopumā un savstarpējā sakarībā.

LAPK 149.^{15} panta piektā daļa paredz atbildību par transportlīdzekļa vadīšanu (..), atrodoties narkotisko vielu ietekmē.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 1.panta 28.punktu transportlīdzekļa vadītājs ir fiziska persona, kas vada transportlīdzekli (..). Savukārt minētā likuma 1.panta 5.punktā noteikts, ka ceļu satiksme ir attiecības, kas rodas, pārvietojoties pa ceļiem ar transportlīdzekļiem (..).

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka administratīvā pārkāpuma protokolā fiksētajā laikā /pers. D/ vadīja transportlīdzekli Cadillac Seville STS ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ un piedalījās ceļu satiksmē. Minēto faktu apstiprina lietā fiksētās ziņas, tajā skaitā /pers. D/ liecības, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā viņš vadīja norādīto transportlīdzekli. Šo apstākļu esamību apliecina arī Ceļu policijas darbinieka liecības.

Ar lietas materiāliem kopumā pierādīts, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā /pers. D/, vadot transportlīdzekli, atradās narkotisko vielu iespaidā.

To apliecina medicīniskās pārbaudes protokols Nr.6161 un ķīmiski – toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti Nr.10191 un Nr.11305 (urīna izmeklējumos konstatēta tetrahidrokanabinola skābe un asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi). Medicīniskās pārbaudes protokolā sniegts atzinums, ka /pers. D/ ir konstatēts narkotisko vielu iespaids.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpojamā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošu vielu iespaids" (turpmāk arī – Ministru kabineta noteikumi Nr.15) 14. un 15.punktiem medicīnisko pārbaudi veic, pamatojoties uz policijas darbinieka izsniegto nosūtījumu, ja pastāv pamatotas aizdomas par transportlīdzekļa vadīšanu narkotisko/psihotropo vielu iespaidā.

Medicīniskā pārbaude tika veikta saskaņā ar Ceļu policijas darbinieka Jurija Zjabrikova nosūtījumu, kurā pārbaudes iemesls ir norādīts – „uz narkotikām (pie stūres)".

Tiesas sēdē policijas darbinieks Jurijs Zjabrikovs liecināja, ka reida laikā administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā tika apturēts transportlīdzeklis, ko vadīja /pers. D/. Transportlīdzeklis tika apturēts, jo tā vadītājs dīvaini veica pagriezienu, neparādot pagrieziena signālu. Sarunas laikā ar vadītāju radās aizdomas, ka persona varētu būt apreibinošu vielu iespaidā. To raksturoja tādas pazīmes, kā roku tremors, palēlināta runa, mainīgas acu zīlītes, persona bija uztraukusies. Šīs pazīmes varēja redzēt, jo sarunas laikā tiek pievērsta uzmanība vadītājam.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 252.pantam un likuma „Par policiju" 12.panta 17.punktam, policijas darbiniekam ir tiesības nolūkā konstatēt, vai persona ir lietojusi apreibinošas vielas, nogādāt šo personu pārbaudes izdarīšanai ārstniecības iestādē, ja atzinums nepieciešams, lai apstiprinātu vai atspēkotu likumpārkāpuma faktu.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka policijas darbiniekiem bija pamats nogādāt /pers. D/ ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

Ministru kabineta noteikumos Nr.15 13.punktā noteikts, ka medicīniskā pārbaude ietver alkohola, narkotisko vai citu apreibinošu vielu vai medikamentu lietošanas faktu pārbaudi pēc pārbaudāmā transportlīdzekļa vadītāja vārdiem; ārējā izskata, psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības, runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi; kā arī narkotisko vai citu apreibinošu vielu lietošanas fakta

laboratoriskas noteikšanas.

No lietas materiāliem redzams, ka medicīniskās pārbaudes ietvaros šī kārtība tika ievērota, proti, tika fiksēts /pers. D/ ārējais izskats (klīniskā aina) un veikti laboratoriskie izmeklējumi (asins un urīna analīzes). 2014.gada 4.novembra ķīmiski – toksikoloģisko izmeklēšanas rezultātos Nr.10191 norādīts, ka /pers. D/ urīnā atrasta tetrahidrokanabinola skābe un asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi, ko apstiprināja arī atkārtoti veiktie ķīmiski – toksikoloģisko izmeklējumu rezultāti Nr.11305.

Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.6161 sniegts atzinums, ka /pers. D/ ir konstatēts narkotisko vielu iespaids.

Tiesas ieskatā medicīniskās pārbaudes sniegtais atzinums ir pamatots un nerada šaubas par tā atbilstību konstatētajiem apstākļiem.

No medicīniskā pārbaudes protokola un tā pielikuma (ķīmiski – toksikoloģisko izmeklējumu rezultātiem), redzams, ka atzinums dots, ņemot vērā personas klīnisko simptomātiku un veicot bioloģiskās vides izmeklējumus.

Tiesas sēdē VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" ārsts /pers. I/, kas sniedza atzinumu par narkotisko vielu iespaida esamību, liecināja, ka /pers. D/ urīnā tika konstatēta tetrahidrokanabinola skābe un asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi. Arī klīniskās ainas simptomi, kā sklēras injicētas (sarkanas), mēle sausa ar aplikumu, blāvas emocijas, saspringts, liecināja par narkotisko vielu iespaidu.

Arī tiesu eksperts /pers. J/, kas veica ķīmiski – toksikoloģisko izmeklēšanu, apliecināja, ka /pers. D/ asinīs tika atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi un urīnā tika konstatēta tetrahidrokanabiola skābe. Bioloģiskās vides izmeklējumi 5-6 reizes pārsniedza pieļaujamo robežu.

Ņemot vērā minētos apstākļus un atbilstoši Ministru kabineta noteikumos Nr.15 noteiktajam, secināms, ka, veicot medicīnisko pārbaudi, netiek izdalīta viena vai otra pozīcija (klīniskā aina vai bioloģiskās vides izmeklējumi), bet šīs pozīcijas tiek vērtētas kopīgi, proti, atsevišķas pazīmes netiek vērtētas izolēti, jo tikai to kopums ir pamats atzinuma sniegšanai.

To pamato arī Ministru kabineta noteikumu Nr.15 20.punktā noteiktais, ka, lai konstatētu narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidu, medicīniskajā pārbaudē nosaka klīniskos simptomus un veic bioloģiskās vides laboratoriskos izmeklējumus. Savukārt atbilstoši šo noteikumu 26.punktam, ārsts, kurš veicis medicīnisko pārbaudi, sniedz galīgo atzinumu.

Tiesa secinājusi, ka medicīniskās pārbaudes atzinums ir dots, ievērojot norādītās prasības.

Lietā esošajā speciālista /pers. K/ konsultatīvajā atzinumā norādīts, ka, ņemot vērā, ka /pers. D/ netika konstatētas vairākas marihuānas lietošanas pazīmes, var secināt, ka marihuāna nokļuva /pers. D/ organismā ievērojamu laiku (1-2-3 diennaktis) pirms medicīniskās pārbaudes. Sakarā ar to, ka medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.6161 netika konstatēti kustības traucējumi, kā arī psihiski traucējumi, /pers. D/ subjektīvi nevarēja justies narkotisko vielu ietekmē. Hašišs (marihuāna) varēja nokļūt /pers. D/ organismā, ja ilgstošā laika posmā /pers. D/ atradās slēgtās telpās, kur blakus esošie pīpēja marihuānu.

Tiesas ieskatā norādītais arguments, ka /pers. D/ netika konstatētas atsevišķas marihuānas lietošanas pazīmes, neizslēdz medicīniskās pārbaudes atzinumu, jo klīniskās simptomātikas atsevišķas pazīmes pašas par sevi vai izolēti no citām medicīniskā pārbaudē konstatētām ziņām nevar tikt vērtētas kā atzinumu izslēdzošas.

Tiesas sēdē ārsts /pers. I/ apliecināja, ka personai pašai ir jāpīpē minētā viela, lai to

konstatētu urīnā un asinīs. Savukārt eksperts /pers. J/ liecināja, ka ir izslēdzama pasīvā inhalācija (dūmu inhalācija), jo bioloģiskās vides izmeklējumi 5-6 reizes pārsniedza pieļaujamo robežu. Turklāt, ja ir bijusi pasīvā inhalācija, tad šīs vielas pazūd no organisma ļoti ātri un nav vērojamas urīnā/asinīs.

Kā redzams no speciālista /pers. K/ konsultatīvā atzinuma, tad speciālists norādījis, ka „hašišs (marihuāna) varēja nokļūt /pers. D/ organismā, ja ilgstošā laika posmā /pers. D/ atradās slēgtās telpās, kur blakus esošie pīpēja marihuānu".

Minētais secinājums ir vispārīgs, turklāt izteikts varbūtības formā, un apliecina tikai to, ka minētā viela var nokļūt organismā, ja persona atrodoties slēgtā telpā, kur tiek pīpēta marihuāna. Šis viedoklis nav pretrunā ar ārsta /pers. I/ un eksperta /pers. J/ viedokli par to, ka šādā situācijā minimālas vielas (to metabolītu) devas var būt, bet tās ļoti ātri izdalās, tāpēc konkrētajā gadījumā, kad viela (tās metabolīti) ir konstatēti asinīs un urīnā, ir izslēgta pasīvā inhalācija. Turklāt /pers. J/ norādīja, ka tika pārsniegta vielas (tās metabolītu) pieļaujamā robeža bioloģiskajā vidē 5-6 reizes.

Salīdzinājumam, apskatot publiski pieejamu informāciju par marihuānas dūmu pasīvo ieelpošanu un to ietekmi uz medicīniskās pārbaudes testiem /Smoke narcotic test, skat.internetvietnē http://www.adesga.org/hours-within-use-After-this-the.html/, konstatēts, ka uz jautājumu – vai no marihuānas dūmiem būs pozitīvs narkotiku (THC) tests, vairumā gadījumu atbilde būs negatīva.

2010.gada pētījuma rezultāti apliecināja, ja nesmēķētājs trīs stundas uzturējās vedinātā vietā ar cilvēkiem, kuri smēķēja marihuānu, tad THC konstatētā minētās vielas klātbūtne bija ievērojami zemāka par pieļaujamo robežu. Tāpēc secināms, ka ļoti reti tests var uzrādīt pozitīvu rezultātu, un, visticamāk, tas var notikt tikai dažas stundas pēc iedarbības laika.

Tādējādi redzams, ka situācijā, kad notikusi pasīva marihuānas dūmu ieelpošana, tā, visticamāk, izslēgs medicīniskās pārbaudes testa pozitīvu rezultātu, turklāt, tā var saglabāties neilgu laiku. Šo apstākļu esamību tiesas sēdē apliecināja arī VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" speciālisti /pers. I/ un /pers. J/, konkrētajā gadījumā izslēdzot pasīv inhalāciju.

Ņemot vērā minēto un /pers. D/ liecības, ka viņš pēc uzturēšanās piesmēķētā telpā bija veicis vairāku stundu ilgu pārlidojumu uz Latviju un pēc dažām stundām vadīja transportlīdzekli, tad ir izslēgta iespējamība, ka šo vielu esamība bioloģiskajā vidē un klīniskā simptomātika būtu saistāma ar tās pasīvu lietošanu.

Speciālista /pers. K/ atzinumā norādīts, ka tā kā /pers. D/ netika konstatēti kustības traucējumi, kā arī psihiski traucējumi, viņš subjektīvi nevarēja justies narkotisko vielu ietekmē.

Tātad speciālists norāda, ka /pers. D/ subjektīvi nevarēja justies šīs vielas ietekmē.

Subjektīvas izjūtas ir personas subjektīva situācijas, notikuma, apstākļu u.tml. izjūta/sajūta.

Apstāklis, ka persona subjektīvi neizjūt apreibinošas vielas iespaidu, nenozīmē, ka šī viela nav radījusi ietekmi (iespaidu) uz personas organismu.

Tiesas sēdē /pers. I/ liecināja, ka dažas narkotisko vielu iespaida klīniskās pazīmes var nebūt izteiktas, jo tas atkarīgs no personas individuālām iezīmēm, imunitātes, kā arī tolerances pret apreibinošu vielu, proti, atkarībā no tā, cik bieži vai ilgstoši tā tiek lietota.

Līdz ar to tiesa secinājusi, ka speciālista /pers. K/ viedoklis nav pretrunā ar /pers. I/ un /pers. J/ viedokļiem, un neizslēdz lietā sniegto atzinumu.

Turklāt šo pamatojumu tiesa balsta arī uz sekojošiem apstākļiem, pirmkārt,

medicīniskās pārbaudes atzinumu ir sniedzis ārsts, kas apguvis attiecīgo medicīniskās pārbaudes metodi apreibinošu vielu iespaida konstatēšanai, otrkārt, ārsts veica tiešu pārbaudāmās personas apskati (vizuālā apskate) un iepazinās ar laboratoriskajiem izmeklējumiem, ko veicis tiesu eksperts, klātienē (tieši) pārbaudot izpētei iesniegto bioloģisko materiālu. Savukārt no speciālista /pers. K/ paustā viedokļa izriet, ka viņa rīcībā bija medicīniskās pārbaudes protokols, bet nenotika pārbaudāmās personas tieša vizuālā apskate un netika veikta tieša bioloģiskā materiāla izpēte.

Medicīniskās pārbaudes atzinumu ir sniedzis ārsts /pers. I/, kura specialitāte norādīta – VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" psihiatrs /skat.publiski pieejamu informāciju Latvijas Psihiatru asociācijas mājas lapā: http://www.psihiatru-asociacija.lv/parmums-2/biedri/, Latvijas medicīna mājas lapā http://www.lvmed.lv/ un Medicīnas enciklopēdijā, http://www.neslimo.lv/arstniecibas-personas/ ar sertifikāciju sekojošās specialitātēs – alkohola, narkotisko un psihotropo vielu pārbaudes metode (sertifikācija līdz 2019.gada 2.martam), neatliekamās medicīnas ārsts (sertifikācija līdz 2018.gada 8.martam).

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.15 15.punktā noteiktajam, medicīnisko pārbaudi veic sertificēts narkologs vai citas specialitātes ārsts, kas apguvis attiecīgo medicīniskās pārbaudes metodi alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs un narkotisko vai apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai kādā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajām ārstniecības iestādēm, kurā iespējams veikt izmeklējumus, izmantojot enzimatīvo imūnmetodi, gāzu hromatogrāfijas metodi un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas metodi, un kurā ķīmiski toksikoloģisko ekspertīzi veic sertificēti tiesu eksperti.

Atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" ir specializētā ārstniecības iestāde apreibinošu vielu medicīniskās pārbaudes veikšanai.

Līdz ar to secināms, ka VSIA „Rīgas Psihiatrijas un narkoloģijas centrs" speciālisti ir specializēti medicīnisko pārbaužu veikšanai, un nav nekāda pamata apšaubīt to sniegtos atzinumus.

Tiesai nav pamata apšaubīt laboratoriskās izmeklēšanas rezultātus (analīžu noņemšanu un to kārtību), jo no lietas materiāliem redzams, ka tie iegūti, ievērojot Ministru kabineta noteikumus Nr.15. Turklāt apstāklis, ka /pers. D/ lūdza veikt atkārtotu bioloģiskās vides materiālu (urīna/asins) izmeklēšanai, apliecina, ka viņam nebija pretenziju/šaubu par urīna analīžu noņemšanas kārtību.

Līdz ar to secināms, ka lietā iegūtie pierādījumi kopumā apliecina, ka /pers. D/ bija lietojis hašišu (marihuānu) un transportlīdzekli vadīja narkotisko vielu iespaidā.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.847 „Par Latvijā kontrolējamām narkotiskām vielām, psihotropām vielām un prekursoriem" I saraksta 1.4. punktam un II saraksta 3.2.punktā kanabiss (hašišs/marihuāna ir kanabisa produkts) un delta-9-tetrahidrokanabinols ir narkotiska viela.

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.15 27.punktam, veicot medicīnisko pārbaudi, tiek dots atzinums par pārbaudāmās personas stāvokli. Savukārt, lai kvalificētu pārkāpumu atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{15}$ panta piektajai daļai, nav nepieciešams konstatēt narkotisko vielu ietekmes apmēru (daudzumu). Lai konstatētu pārkāpumu ir pietiekams medicīniskās pārbaudes atzinums par narkotisko vielu iespaidu.

Arī judikatūrā ir atzīts, lai konstatētu transportlīdzekļa vadītāja narkotisko vielu ietekmi, medicīniskajā pārbaudē nav nepieciešams noteikt narkotisko vielu daudzumu.

Proti, lai atzītu, ka persona ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu – transportlīdzekļa vadīšana, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, ir jākonstatē, ka persona ir atradusies šo vielu ietekmē jeb iespaidā, bet nav būtiski, cik liela šī ietekme ir. /skat. Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta 2008.gada 15.maija spriedums lietā Nr.SKA-181/200. – Pieejams: http://at.gov.lv/lv/judikatura/judikaturas-nolemumu-arhivs/.

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes ditrektīvas 2011/82/ES (2011.gada 25.oktobris), ar ko veicina pārrobežu informācijas apmaiņu par ceļu satiksmes drošības noteikumu pārkāpumiem, 3.panta h) punktā noteikts, ka „transportlīdzekļa vadīšana narkotisko vielu ietekmē" ir transportlīdzekļa vadīšana, atrodoties narkotisko vai citu līdzīgas iedarbības vielu ietekmē, kā definēts pārkāpuma izdarīšanas dalībvalsts tiesību aktos.

No minētā regulējuma izriet, ka katra dalībvalsts var noteikt šo definējumu atbilstoši valsts tiesību aktiem.

Arī Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra ziņojumā „Mērķis: narkotikas (Reaģējot uz transportlīdzekļu vadīšanu narkotiku ietekmē Eiropā)" /pieejams internetvietnē: http://www.emcdda.europa.eu/attachements.cfm/att_145850_LV_EMCDDA_DiF22_LV.pdf/ norādīts, ka vairākas valstis, tajā skaitā Latvijā, ir pieņēmušas divpakāpju sistēmu, kas par jebkādām aizliegtu vielu pēdām soda ar nekrimināla rakstura sodu vai zemākās pakāpes krimināla rakstura sodu, un bargāk izturas pret jebkuras vielas izraisītu transportlīdzekļa vadīšanas spēju pasliktināšanos (raksta 4.punkts).

Tiesas sēdē aizstāvis norādīja, ka, lai personu sauktu pie atbildības, nepieciešams pārliecinoši pierādīt rīcības subjektīvo pusi, proti, to, ka pārkāpējs apzinās, ka viņš vada transportlīdzekli attiecīgās narkotiskās vai psihotropās vielas ietekmē, tas ir, apzinās, ka viņš ir lietojis vielas apreibināšanās nolūkā, un sapratis, ka transportlīdzekli vada atrodoties šīs vielas ietekmē.

Administratīvā pārkāpuma subjektīvā puse ir pārkāpuma subjekta psihiska attieksme pret izdarīto, un apvieno vienotā veselā personas psihiskās darbības un gribas procesus.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 10.pantu, administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja persona, kas to izdarījusi, ir apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos.

Tiesa, izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus, secinājusi, ka tie pierāda, ka /pers. D/ bija lietojis apreibinošas vielas, un viņš varēja un viņam vajadzēja apzināties, ka, lietojot apreibinošas vielas (marihuāna/hašiss), tās ietekmēs personas stāvokli, tajā skaitā transportlīdzekļa vadīšanu.

Tiesas ieskatā, arī /pers. D/ paskaidrotais, ka viņš, iespējams, ieelpoja kādas vielas dūmus, neizslēdz pārkāpuma subjektīvo pusi, jo, kā paskaidroja /pers. D/, viņš redzēja, ka banketā tiek piedāvāta ūdenspīpe, kurā kaut kas tika pielikts klāt, iespējams, tā bija kāda viela, dūmiem bija īpaša smaka.

Līdz ar to secināms, ka lietā iegūtie pierādījumi apliecina, ka /pers. D/ izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149.^{15}$ panta piektajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Nosakot sodu, tiek ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs un smagums, pārkāpuma izdarīšanas vieta, diennakts laiks, pārkāpēja personība, mantiskais stāvoklis. /pers. D/

atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi netika konstatēti. Nosakot sodu, tiek ņemts vērā pārkāpuma raksturs, /pers. D/ personību raksturojošās ziņas, tajā skaitā apstāklis, ka viņš agrāk nav bijis administratīvi sodīts. Ņemot vērā šos apstākļus un soda mērķi, secināms, ka /pers. D/ piemērojams minimālais sods.

[3] Par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz to atcelt un lietvedību administratīvajā lietā izbeigt.

Uzskata, ka tiesa nav ievērojusi virkni materiālo un procesuālo normu prasības.

2015. gada 20. janvārī tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC063467 par to, ka 2014. gada 2. novembrī viņš ir vadījis automobili Cadillac Sevile (v/n /TL numurs/) par K. Ulmaņa gatvi Rīgā, atrodoties narkotisko vielu iespaidā. Protokols ticis sastādīts, pamatojoties uz medicīniskās pārbaudes protokolu Nr. 6161 un pamatojoties uz policijas darbinieka ziņojumu.

Lietā nav strīda par to, ka 2014. gada 2. novembrī viņš ir vadījis automobili Cadillac Sevile un par to, ka minētājā dienā tika nogādāts VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" medicīniskās pārbaudes veikšanai. Medicīniskās pārbaudes laikā ārsts /pers. I/, pārbaudot klīniskos simptomus, konstatēja, ka viņa elpošana ir normāla, acu zīlītes nav izmainītas, reakcija uz gaismu ir saglabāta, mīmika ir dzīva, gaita stabila, Romberga pozā stabils, pirkstu - degungala mēģinājumus izpildu, muskulatūras tonuss nav bijis izmainīts,, sāpju sajūta ir saglabājusies, cīpslu refleksi netraucēti, apziņa skaidra, orientācija saglabāta, domāšana neizmanīta, uztvere netraucēta, runā skaidri un sakarīgi.

Pēc minētās pārbaudes ārsts paziņoja, ka viss ir kārtībā, viņam tika atgriezti dokumenti un ļauts turpināt vadīt automobili.

Pirmās instances tiesā lietā esošie pierādījumi tikuši vērtēti vienpusēji, neiedziļinoties un nepārbaudot viņa konsekventi norādīto par to, ka narkotiskās vielas nelieto un nekad arī nav lietojis. Administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros reāli arī netika pārbaudīts tas, ka ilgstoši ir uzturējies ārvalstīs, kur, iespējams, ir ticis pakļauts pasīvai Latvijas Republikā aizliegto vielu smēķēšanai.

Ceļu satiksmes likuma 43.5 panta 2. daļā noteic, ka, lai konstatētu narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi, Valsts policijas darbinieki nogādā transportlīdzekļa vadītāju medicīnas iestādē pārbaudes veikšanai, ja ir pamatotas aizdomas par narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanu. Tādējādi vārds „Lietošana" Ceļu satiksmes likuma 43.5 pantā norāda uz narkotisko vai citu apreibinošo vielu lietošanu ar nodomu. Proti, personai ir jāapzinās, ka tā lieto attiecīgās narkotiskās vai apreibinošās vielas un vada transportlīdzekli šo vielu ietekmē.

Tādējādi, pielietojot gan vēsturisko, gan teleoloģisko (jēgas un mērķa) tiesību normas interpretācijas metodi, jāsecina, ka, lai personu sauktu pie atbildības, nepieciešams pārliecinošā viedā pierādīt to, ka pārkāpējs apzinās, ka viņš vada transportlīdzekli attiecīgās narkotiskās vai psihotropās vielas ietekmē, tas ir, apzinās un no subjektīvās puses saprot, ka viņš ir lietojis vielas apreibināšanās nolūkā.

Kā izriet no Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr. 6161, kur, pārbaudot manu ārējo izskatu, izturēšanos un klīnisko simptomus, ārsts /pers. I/ nekonstatēja neko tādu, kas būtu liecinājis par viņa atrašanos aizliegto vielu ietekmē.

Gan viņa konsekventās norādes, gan ārsta /pers. I/sākotnējā pārbaudē konstatētais saistībā ar LNEA sertificēta ārsta - narkologa /pers. K/ atzinumā Nr. 25 konstatēto, nepārprotami norāda, ka pārbaudes laikā viņam konstatētie simptomi neatbilst simptomiem, kuriem bija jābūt marihuānas iespaidā esošam cilvēkam, bet ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultāti tikai daļēji atbilst narkotiku lietošanas pierādīšanai

nepieciešamajiem simptomiem.

Iepriekš minēto apkopojot, eksperts ir izdarījis kategorisku secinājumu par to, ka viņam subjektīvi varēja nebūt jebkādas informācijas par to, ka viņa organismā varētu tikt konstatētas aizliegto vielu pēdas un viņš, atrodoties vienā telpā ar marihuānu smēķējošām personām, subjektīvi varēja nejust narkotisko vielu ietekmi. Tādējādi viņa darbībās nekādi nav administratīvā pārkāpuma subjektīvās puses, kas ir viena no pārkāpuma kvalificēšanai nepieciešamajām pazīmēm, un viņa sodīšanai pēc LAPK noteiktajiem pārkāpumiem nav juridiska pamata.

Pēc tiesas iniciatīvas tiesas izmeklēšanā tika nopratināts tiesu eksperts /pers. J/, kurš lietā veicis urīna un asins izmeklēšanu. Eksperta liecības tiesas izmeklēšanā nepārprotami norādīja to, ka /pers. J/, acīmredzami pārsniedzot eksperta kompetences robežas, ir iedziļinājies pasīvās inhalācijas jomā, kaut šāds jautājums pārbaudes laikā nebija ne aktualizējies, nebija ekspertam arī uzdots, no kā nākas secināt, ka procesa virzītājs ekspertu ārpus tiesas sēdes ir informējis.

Eksperts tiesā liecināja, ka viņa uzdevums ir tikai un vienīgi konstatēt aizliegto vielu klātbūtni asinīs un urīnā, lietotā metodika neuzstāda uzdevumu noteikt kvantitatīvo vielas apjomu, un tas arī netiekot darīts. Tādējādi izbrīna eksperta tiesā liecinātais, ko spriedumā ir akcentējusi arī tiesa, ka aizliegtās vielas daudzums 5-6 reizes ir pārsniedzis daudzumu, kas varētu organismā nokļūt pasīvās smēķēšanas ceļā.

Tiesa apstrīdēto spriedumu balsta arī uz ārsta /pers. I/ viedokli, reāli nepievēršot nepieciešamo vērību minētā liecinieka liecinātajam: "Arī pasīvi smēķējot, viela konstatējama asinīs un urīnā". Ārsta minētais viedoklis nepārprotami ir pretrunā ar tiesas spriedumā izdarītajiem secinājumiem, pretrunā eksperta /pers. J/ liecinātajam, bet pilnībā atbilst eksperta /pers. K/ atzinuma paustajam viedoklim, kuru gan tiesai spriedumā tā arī nav izdevies objektīvi izvērtēt.

Nepiekrīt tiesas spriedumā izvirzītajai tēzei par to, ka policijas darbiniekam ir bijis pamats viņu nogādāt uz medicīnisko pārbaudi, jo pārbaudes laikā ārstam narkologam tā arī neizdevās konstatēt jebko tādu, kas viennozīmīgi norādītu uz narkotiku ietekmi, kas liek secināt, ka policijas darbinieki ir kompetentāki par narkologiem, vai arī ārsti atbalsta Ceļu policijas darbinieku patvaļu. Katrā ziņā amatpersonu rīcība pēc pārbaudes to vistiešākajā mērā pierāda, medicīniskās pārbaudes protokolā fiksētā klīniskā aina ir klajā pretrunā liecinieka J.Zjabrikova uz ceļa it kā konstatētajam un ārsts ir uzskatījis, ka nav jebkādu ierobežojumu tam, lai atļautu viņa piedalīšanos ceļu satiksmē.

Uzskata, ka tiesas spriedumā atreferētā publiski pieejamā informācija par marihuānas dūmu pasīvo ieelpošanu, nekādi neattiecas uz izskatāmo gadījumu, jo tajā ir runa tikai un vienīgi vēdinātām ("Vedinātā vietā") telpām, bet viņam nācās vairākas dienas un ilgstošas stundas uzturēties slēgtās telpās, kur, iespējams, tika smēķētas Latvijas Republikā aizliegtas vielas. Tādējādi ir pamats uzskatam, ka tiesa situāciju ir analizējusi vienkāršoti, veltot uzmanību tikai un vienīgi vainas pierādīšanai, ignorējot uzdevumu - objektīvu lietas iztiesāšanas pienākumu.

Pat neskatoties uz viņa pārbaudē konstatēto klīnisko ainu un ķīmiski toksikoloģiskās pārbaudes rezultātiem, tiesas spriedumā ir ignorēta viena no pārkāpuma nepieciešamajām pazīmēm — subjektīvā puse. Atrodieties Uzbekistānā, apmeklējot saviesīgos pasākumus, viņam nebija jebkādas informācijās par to, ka viņa organismā varētu būtu nonākušas aizliegtas vielas, viņš nejuta reibumu (ietekmi) ne ārzemēs, ne lidojuma laikā, ne arī pēc atgriešanās Latvijā, tādējādi viņa darbībās nav administratīvā pārkāpuma subjektīvās puses un viņa saukšanai pie administratīvās atbildības nav pamata.

[4] Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{20}panta pirmās daļas nosacījumiem, Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka ir pamats apelācijas sūdzības izskatīšanai rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[5] izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka /pers. D/ iesniegtā apelācijas sūdzība ir noraidāma, bet Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 24.aprīļa spriedums atstājams negrozīts.

[6] Apelācijas instances tiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus. Tiesneses pieņemtais nolēmums ir motivēts un pamatots ar LAPK normām.

[7] Pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar ko apelācijas instances tiesa saskaņā ar LAPK 289.^{22}pantu, 289.^{13}panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam, sprieduma argumentācijai un uzskata, ka izvērstāks argumentu izklāsts apelācijas instances tiesas spriedumā nav nepieciešams.

[8] Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka lietas materiālos esošie pierādījumi ir pietiekami un atzīstami par pieļaujamiem, lai nešaubīgi apgalvotu, ka /pers. D/ ir pamatoti saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.^{15}panta piektās daļas.

[9] Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka /pers. D/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta vērtējot visus lietā esošos pierādījumus kopumā. Pirmās instances tiesa ir vērtējusi lietā esošās ziņas, kas izriet no pārkāpēja paskaidrojumiem un liecinieku liecībām kopsakarā ar pārējiem administratīvās lietas materiāliem un devusi savus secinājumus par to pieļaujamību, ticamību un attiecināmību, kas ir pietiekami, lai novērstu jebkādas šaubas, un Krimināllietu tiesu kolēģija pilnībā pievienojas šiem secinājumiem.

[10] Apelācijas instances tiesa uzskata, ka apelācijas sūdzība nesatur faktus, kas nebija zināmi, taisot nolēmumu Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā. Iepazīstoties ar apelācijas sūdzībā minētajiem argumentiem, apelācijas instances tiesa atzīst, ka tie daļēji jau ir vērtēti, izskatot lietu pēc būtības pirmās instances tiesā. Tas, ka sūdzības iesniedzējs pauž atšķirīgu viedokli par tiesas spriedumā doto vērtējumu, nevar būt pats par sevi par pamatu, lai atceltu pirmās instances tiesas spriedumu.

[11] Papildus vērtējot administratīvās lietas materiālus tiesu kolēģija nekonstatē tādus lietas apstākļus, kas ļautu apšaubīt policijas darbinieku profesionalitāti un rīcības pamatotību. Tiesu kolēģijai nav pamata secināt, ka policijas darbinieki nepamatoti būtu konstatējuši administratīvā pārkāpuma faktu un nepamatoti vainojuši tieši /pers. D/ tajā, ka viņš ir pieļāvis Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu.

Izvērtējot šajā lietā esošajos procesuālajos dokumentos nostiprinātās ziņas, tiesu kolēģija atzīst, ka normatīvo aktu prasības izskatāmajā gadījumā ir ievērotas un pretrunas dokumentu saturā nav konstatējamas. Turklāt administratīvā pārkāpuma protokols un tajā

ietvertās ziņas par faktiem ir atzīstamas par pierādījumu, ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais.

[12] Pēc lietā esošo rakstveida pierādījumu izvērtēšanas Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka lietā nepastāv strīds par to, ka /pers. D/ 2014.gada 2.novembrī vadījis transportlīdzekli.

Tiek apstrīdēts fakts, ka /pers. D/ atradies narkotisko vielu ietekmē. Saskaņā ar /pers. D/ iesniegtajā sūdzībā norādīto ir secināms, ka sūdzības iesniedzējs apstrīd ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātu patiesumu, norādot, ka viņš nekad narkotiskās vielas nav lietojis.

Kā redzams no lietas materiālos esošā medicīniskās pārbaudes protokola Nr. 6161 / pers. D/ apskati veica ārsts /pers. I/ un objektīvi nav konstatējis kādas novirzes, savukārt ar ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr. 10191 secināts, ka /pers. D/ urīnā atrasta tetrahidrokanabinola skābe un asinīs atrasti hašiša (marihuānas) kanabinoīdi. Minēto atzinumu sastādījis tiesu eksperts /pers. J/ Pamatojoties uz abu atzinumu pamata tika secināts, ka /pers. D/ konstatēta narkotisko vielu iespaids.

Arī veicot atkārtotu analīzi, tā pilnīgi sakrita ar sākotnējiem rezultātiem.

Tiesu kolēģijai nav pamata apšaubīt, ka bioloģiskie paraugi, kas bija ņemti analīžu veikšanai, būtu sajaukti ar citiem vai to atzinumi būtu nepatiesi, jo kā jau iepriekš tika norādīts, narkotisko vielu iespaids /pers. D/ tika konstatēts pēc abu ekspertu dotajiem atzinumiem kopumā, baltoties gan uz klīniskajiem datiem, gan ķīmiskajiem izmeklējumiem. Arī no tiesas sēdē nopratināta ārsta /pers. I/ liecībām izriet, ka personai pašai ir jāpīpē, lai marihuānu konstatētu urīnā un asinīs.

[13] No pirmās instances tiesas sēdē nopratinātā liecinieka ceļu policijas darbinieka J.Zjabrikova liecībām redzams, ka /pers. D/ vadītā automašīna tika apturēta pēc tam, kad policijas darbinieks bija pamanījis, ka vadītājs veic dīvainu manevru un policijas darbiniekam radās aizdomas, ka vadītājs iespējams ir lietojis kādas apreibinošas vielas. Tika nolemts viņu nogādāt medicīniskajā iestādē, lai veiktu pārbaudi, vai nav lietotas kādas apreibinošas vielas.

Lai gan policijas darbinieka liecību saturs nav pats par sevi vērtējams par absolūti ticamu un neapstrīdamu pierādījumu, tiesu kolēģijas ieskatā policijas darbinieka izklāstam par notikumiem, kas risinājušies, tam pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe, jo netiek konstatētas kādas pretrunas vai personīga ieinteresētība lēmumu pieņemšanā.

Bez tam, policijas darbinieka liecībās minētie fakti, arī apstiprinājās ar veiktās ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem.

Visi šie apstākļi kopumā dod pamatu apšaubīt /pers. D/ apelācijas sūdzībā norādīto, ka narkotiskās vielas, kuras tika konstatētas /pers. D/ organismā, viņš nebūtu lietojis.

[14] Pirmās instances tiesa nav konstatējusi, kā arī Krimināllietu tiesu kolēģija nekonstatē kādu no LAPK 31.panta otrajā daļā noteiktajiem šķēršļiem, kas konkrētajā gadījumā nepieļautu piemērot /pers. D/ administratīvo arestu, jo šādi fakti nav tikuši konstatēti pirmās instances tiesā, kā arī nav minēti apelācijas sūdzībā.

Nosakot minētā soda veida apmēru pirmās instances tiesa, ievērojot LAPK 32.-34. pantu, ir ņēmusi vērā izdarītā pārkāpuma raksturu- kā sabiedrības drošību apdraudošu, pārkāpēja personību, vainas pakāpi, apzināti ignorējot spēkā esošo tiesisko regulējumu ceļu satiksmē un pārkāpēja atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Pirmās instances tiesa, ņemot vērā pārkāpēja personību, noteikusi sodu LAPK 149^{15}.panta piektās daļas sankcijas minimālajā robežā, kas uzskatāms par samērīgu un likumīgu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $289.^{21}$pantu, $289.^{22}$pantu, $289.^{12}$panta otrās daļas 1.punktu Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 24.aprīļa spriedumu atstāt negrozītu, bet **/pers. D/, personas kods /personas kods/,** apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.
Sprieduma sastādīšanas un pieejamības diena 2015.gada 3.septembris.

Tiesnese	(personiskais paraksts)	I.Jansone
Tiesnese	(personiskais paraksts)	L.Kuzmane
Tiesnese	(personiskais paraksts)	Ā.Ždanova